

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2025

Marking Scheme

Lithuanian

Ordinary Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

In reading the marking scheme the following points should be noted:

- In all sections of the examination the answers given on the marking scheme should not be considered as the only possible answers that may be accepted. Alternative expressions, phrases and words which convey a similar meaning to those on the published marking scheme are also acceptable.
- The detail required in any answer is determined by the context and the manner in which the question is asked, and by the number of marks assigned to the answer in the examination paper. Requirements and mark allocations may, therefore, vary from year to year.
- Words, expressions or phrases must be correctly used in context and not contradicted, and where there is evidence of incorrect use or contradiction, the marks may not be awarded.
- As a general rule, if in doubt about the validity of any answer, examiners must consult their advising examiner before awarding marks.

Annotations used in the marking

Not all responses are annotated

Annotation	Meaning
✓	Correct
_____	Language/Grammar error(s)
~~~~~	Unclear
MMS	Modified marking scheme applied
^	Omission
–	Question has not been answered
[...]	Irrelevant material
{ ... }	Answers given in the wrong language

Answers given in the wrong language e.g. answers in Irish / English when Lithuanian is required or answers in Lithuanian when Irish / English is required – **award 50%** of the marks.

SECTION A Reading Comprehension (120 Marks)

Answer Reading Comprehension 1, 2 and 3

Reading Comprehension 1 / Pirma užduotis

Atsakykite į visus klausimus nuo (a) iki (i) lietuviškai.

(a) Parašykite **vieną** metų laiką minimą tekste. (1 dalis) **3 marks**

- Vasara
- Pavasaris
- Ruduo

(b) Kada pasakotoja matė, kas vyksta smuikininko kambaryje? (1 dalis)

- *Kai* užuolaidos būdavo neužtrauktos **3 marks**
- Vasarą **1 mark**
- Įlipusi / įkopusi į kriaušę **1 mark**
- Kriaušei sužaliavus **1 mark**

(c) Vaikinas buvo vyresnis (1 dalis) **2 marks**

- 12 metų

(d) Kaip muzikantas grodavo? Parašykite **vieną** detalę. (1 dalis) **3 marks**

- Užsimerkęs
- Linguodamas į šalis
- Lyg būtų užmiršęs viską pasaulyje
- Verkdamas

(e) Kokie daiktai buvo namo palėpėje? Parašykite **vieną** daiktą. (2 dalis) **3 marks**

• Seni baldai	• Dėžė
• (Nebemadingi) drabužiai	• Voratinkliai
• Nenaudojami daiktai	• Dulkės
• Pianinas	

(f) Sudarykite sakinius. Įrašykite atsakymo raidę prie žemiau pateiktų skaičių pagal pavyzdį. (2 dalis) **4 marks (4 x 1 mark)**

1.	2.	3.	4.	5.
C	E	A	B	D

(g) Pasakotoja pritūpė ant kėdės ir pradėjo groti. (2 dalis)

2 marks

- Neteisingai

(h) Parašykite **vieną** vyriškosios giminės daiktavardį. (2 dalis)

5 marks

- Baldai
- Drabužiai
- Daiktai
- Voratinkliai
- Kartelis
- Pianinas
- Garsas
- Pietūs
- Kartas
- Sodas
- Viršus
- Grojimas
- Kaimynas
- Langas

(i) Sunumeruokite įvykius eilės tvarka pagal pavyzdį. (3 dalis)

10 marks (5 x 2 marks)

i. Tėvai didžiujasi.	4
ii. Pasakotoja verkia.	6
iii. Groja didelėje scenoje.	1
iv. Smuikininkas apkabina.	5
v. Atsistoja ir nusilenkia.	2
vi. Publika dovanoja gėlių.	3

Answer question (j) in **English**.

(j) The violinist helped the narrator fall in love with music. Do you agree? Refer to the text in support of your answer. (50 words in total)

5 marks

- The narrator used to listen to the violinist play during the summer.
- The narrator was fascinated when the violinist played with his eyes closed.
- The narrator herself really wanted to play, so she secretly went up to the attic where the piano was.
- In the attic the narrator played trying to imitate the violinist.
- The narrator got into the playing and imagined herself performing.

Etc.

Reading Comprehension 2 / Antra užduotis

Atsakykite į klausimus nuo (a) iki (i) **lietuviškai**.

(a) Kur V. Senkutė iškovojo bronzos medalį? **(1 dalis)**

- Paryžiaus olimpinėse žaidynėse **2 marks**
- Olimpinėse žaidynėse **2 marks**
- Paryžiuje **2 marks**

(b) Parašykite **dvi** sporto šakas, kurias išbandė V. Senkutė. **(1 dalis)**

4 marks (2 x 2 marks)

- Kvadratą
- Futbolą
- Tinklinį
- Lengvąją atletiką
- Dviračių sportą
- Irklavimą

(c) Ką veikė V. Senkutė Trakuose? **(1 dalis)**

2 marks

- Laikė valtį

(d) Kuo sportininkę sužavėjo Donata Karalienė? Parašykite **vieną** detalę. **(1 dalis) 3 marks**

- Laimėjo vienas varžybas po kitų
- Daili
- Sportiška
- Gera irkluotoja

(e) Kelerių metų būdama V. Senkutė pradėjo irkluoti? **(1 dalis)**

2 marks

- 15 metų

(f) Kokiose šventėse sportininkė nedalyvavo? Parašykite **vieną** detalę. **(2 dalis)**

2 marks

- Išleistuvėse
- Gimtadieniuose
- Šeimos susitikimuose
- Bendraamžių linksmybėse

(g) V. Senkutė išvyko į Ameriką dirbti. **(2 dalis)**

2 marks

- Neteisingai

(h) Raskite tekste pabrauktų žodžių reikšmes. Įrašykite atsakymo raidę prie žemiau pateiktų skaičių. **(2 dalis)** **8 marks (4 x 2 marks)**

1.	2.	3.	4.
C	D	B	A

(i) Remdamiesi tekstu pažymėkite (✓) teisingus ir neteisingus teiginius. **(3 dalis)**

10 marks (5 x 2 marks)

	Teisingas	Neteisingas
i. Laimėjusi medalį sulaukė daug dėmesio.	✓	
ii. Sunkiai dirbant svajonės neišsipildo.		✓
iii. Žinutę perduoda savo šeimai.		✓
iv. Tikėti savimi kartais būna sunku.	✓	
v. Sportuoti nereikia bijoti.	✓	

Answer questions **(j)** in English.

(j) According to V.Senkutė, if one has the will, one can achieve everything. Do you agree? Refer to the text in support of your answer. (50 words in total) **5 marks**

- Although it was difficult, the athlete always pursued her dream.
- The athlete admired the rower D.Karaliene and wanted to be like her.
- In order to pursue her dream, the rower missed various events, celebrations.
- When friends had fun, Victoria participated in competitions.
- You need to believe in yourself, and you will achieve everything.

Etc.

Reading Comprehension 3 / Trečia užduotis

Atsakykite į klausimus nuo (a) iki (h) lietuviškai.

(a) Kokiam mieste startavo projektas „Portalas“? (1 dalis) 5 marks

- Vilniuje

(b) Ką turi skulptūra „Portalas“? Parašykite vieną detalę. (1 dalis) 5 marks

- (Didelį) ekraną
- Kamerą

(c) Liubline „Portalas“ pastatytas Meilės parke. (1 dalis) 3 marks

- Neteisingai

(d) Kiek dienų per savaitę yra sujungti miestai? (2 dalis) 4 marks

- 7

(e) Kiek laiko galima stebėti vaizdą Portale? 4 marks

- Tris su puse minutės

(f) Kaip žmonės komunikuoja tarpusavyje? Parašykite dvi detales. (2 dalis) 4 marks

- Aktyviai
- Mojuoja
- Šoka
- Siunčia oro bučinius
- Daro atsispaudimus
- Randa savo būdą susikalbėti

(g) Sudarykite sakinius. Įrašykite atsakymo raidę prie žemiau pateiktų skaičių. (2 dalis)

12 marks (4 x 3 marks)

1.	2.	3.	4.
C	D	A	B

(h) B. Gylis tikisi, kad Portalai veiks visame pasaulyje. (2 dalis) 3 marks

- Teisingai

SECTION B: Written Production (60 Marks)

Mark content and language / expression separately

- Award content marks first. No marks are awarded for irrelevant information / content.
- Use square brackets to bracket off irrelevant material [...]; exclude when judging language mark.
- Answers which are completely irrelevant or contain no rewardable material for content will be awarded no marks for language.
- When marking language take a global view of the language use to locate the candidate's work in the most appropriate category.

SECTION B: Written Production (60 Marks)

Ketvirta užduotis

(30 marks)

Atsakykite į **(a)** arba **(b)**, arba **(c)**.

- (a)** Rugsėjo mėnesį vyks šventė, kurioje žmonės pristatys savo šalis. Su draugais nutarėte dalyvauti ir pristatyti Lietuvą.
- Papasakokite apie savo komandą.
  - Kaip pristatysite savo šalį?
  - Kokiu tradiciniu maistu vaišinsite?
  - Kodėl nutarėte dalyvauti šventėje?
- (b)** Jaunimo žurnalas skelbia rašinių konkursą „Mano miestas“.
- Aprašykite savo miestą.
  - Ką galima veikti mieste?
  - Kokias įdomias vietas galima aplankyti?
  - Koks yra miesto transportas?
- (c)** Organizuojate švaros akciją „Sutvarkykime parką“. Parašykite laišką draugams.
- Aprašykite, ką veiksime?
  - Parašykite, kokius daiktus reikia atsinešti.
  - Paaiškinkite, kodėl jums reikalinga draugų pagalba.
  - Pakvieskite draugus prisijungti.

Communication:

16 marks

4 Communicative tasks @ 4 marks each = 16 marks.

1st Category 0 – 2 message not clear.

2nd Category 3 – 4 message clear.

N.B. If the communicative task has not been carried out, no marks can be awarded for register, vocabulary or structures.

Language:

14 marks

Language	Q.4
TOP - verb endings, agreements, tenses nearly always correct; - very good range of vocabulary; - nearly all words spelt correctly; - good sense of register.	10 – 14
MIDDLE - verb endings, tenses, agreements correct more often than incorrect; - reasonable to good range of vocabulary; - at least half the words spelt correctly; - some sense of register.	5 – 9
BOTTOM - most verb endings, tenses, agreements incorrect; - most words misspelt; - no sense of register.	0 – 4

Penkta užduotis**(30 Marks)**

Atsakykite į **(a)** arba **(b)**, arba **(c)**.

- (a)** Norite vasarą dirbti kavinėje. Užpildykite anketą.
- (b)** Pirkote naują kompiuterinį žaidimą. Papasakokite apie žaidimą.
- (c)** Kalbasi du draugai Jurgita ir Tomas. Tomas atostogauja Lietuvoje. Užpildykite pokalbį įrašydami atsakymus į tam skirtas vietas.

Communication:**18 marks (6 + 12)**

First 3 tasks @ 2 marks each = 6 marks.

4 Communicative tasks @ 3 marks each = 12 marks.

1st Category 0 – 1 message not clear

2nd Category 2 – 3 message clear

N.B. If communicative task has not been carried out, no marks can be awarded for register, vocabulary or structures.

Language:**12 marks**

Language	Q. 5
TOP - verb endings, agreements, tenses nearly always correct; - very good range of vocabulary; - nearly all words spelt correctly; - good sense of register.	10 – 12
MIDDLE - verb endings, tenses, agreements correct more often than incorrect; - reasonable to good range of vocabulary; - at least half the words spelt correctly; - some sense of register.	5 – 9
BOTTOM - most verb endings, tenses, agreements incorrect; - most words misspelt; - no sense of register.	0 – 4

Listening Comprehension Test (120 Marks)

N.B. Candidates are not required to give the exact wording of the solutions proposed in this marking scheme. If the correct sense is given, they can obtain full marks for their answer. If both a correct and incorrect answer are given, award 0 marks.

Serious misspelling - 1 mark

Section A (26 Marks)

1. (a) Kas pasiūlė Mindaugui paskambinti į agentūrą? **4 marks**

- Mama

(b) Mindaugas nori užsisakyti viešbutį. **3 marks**

- Teisingai

(c) Kiek laiko Mindaugas su draugais bus Lietuvoje? **4 marks**

- Savaitę

2. (a) Laisvės alėja yra pėsčiųjų gatvė. **4 marks**

- Teisingai

(b) Mindaugui patinka keliauti **4 marks**

- Dviračiais

3. (a) Parašykite **vieną** detalę apie Nidą. **4 marks**

• Mažas miestelis	• Pušų miškas
• Prie jūros	• Didelė kopa
• Unikali gamta	• Viena gražiausių vietų Lietuvoje
• Saulės laikrodis	

Miestelis / jūra / gamta / laikrodis / miškas / kopa / gražus **1 mark**

(b) Kelintą valandą Mindaugas išvyks į Nidą? **3 marks**

- 10 val.

Section B (26 Marks)

1. (a) Kur yra laikrodžių muziejus? Parašykite **vieną** detalę.

- Klaipėdoje **4 marks**
- Liepų gatvėje **4 marks**
- Klaipėdos centre **4 marks**
- Rytų Europoje **4 marks**
- Miesto centre **2 marks**

(b) Įvairios kultūros laiką suprato skirtingai. **3 marks**

- Teisingai

2. (a) Kokių laikrodžių galima rasti muziejuje? Parašykite **vieną** detalę. **4 marks**

- Retų
- Originalių
- Saulės
- Ugnies
- Vandens
- Smėlio
- Mechaninių

(b) Kiekvienas gali nemokamai naudotis **4 marks**

- Audiogidu

3. (a) Ką galima rasti muziejaus kieme? Parašykite **vieną** detalę. **4 marks**

- Saulės laikrodžių parką
- Žaidimų aikštelės / aštuonias žaidimų aikštelės
- Edukacines dirbtuves
- Parką **1 mark**
- Aikštelę **1 mark**
- Dirbtuves **1 mark**

(b) Pabaikite sakinį. *Edukacinių dirbtuvių metu pasigaminsite* **4 marks**

- Laikrodį

(c) Muziejus dirba pirmadienį. **3 marks**

- Neteisingai

Section C (26 Marks)

1. (a) Eglè spent her summers with her grandmother in the town. **3 marks**

- False

(b) They used to eat pancakes with **4 marks**

- Apple jam

2. (a) Name **one** of the cheese ingredients. **4 marks**

- Cottage cheese
- Sour cream
- Garlic
- Salt
- Caraway seeds / cumin
- Curd

(b) Jonas eats the cheese with honey. **3 marks**

- True

3. Indicate whether the following statements are **true** or **false**. Put a tick (✓) in the relevant boxes. **12 marks (3 x 4 marks)**

	True	False
(a) The shape of the cake resembles a tree.	✓	
(b) Elena inherited the baking tradition from her parents.		✓
(c) Elena eats the cake at Easter.	✓	

Section D (22 Marks)

1. (a) In what year was the orangutan observation centre established? **4 marks**
- 1971
- (b) Birutė Galdikas is still working on the island of Borneo. **3 marks**
- True
- (c) How does Birutė Galdikas save orangutans? **4 marks**
- Plants the trees
2. (a) What school did Birutė Galdikas attend when she was little? **4 marks**
- Lithuanian
- (b) What did Birutė's parents teach her? Give **one** detail. **4 marks**
- To know trees / plants / mushrooms
  - Taught her about trees / plants / mushrooms
  - To tell apart trees / plants / mushrooms
- (c) Orangutans do everything quickly. **3 marks**
- False

Section E (20 Marks)

20 marks (5 x 4 marks)

	Statement	True	False
1.	(a) The train will leave Vilnius in the afternoon.		✓
	(b) Tickets are available from the 18th of September.		✓
	(c) The ticket will cost 24 euro.	✓	
2.	(a) Less than 1000 people participated in the night run.		✓
	(b) Pets were allowed to run a 2 km distance.	✓	

APPENDIX 1

Modified Marking Scheme

A modified marking scheme is applied to the work submitted by candidates who have been granted one or a combination of the following arrangements:

- Use of a recording device on grounds of a learning difficulty
- Use of a recording device on grounds of a physical difficulty
- Use a voice activated word processor
- Use of a word processor on grounds of a learning difficulty only (computer with the spell and grammar check facility enabled / turned off)
- Use of a scribe
- Waiver in relation to spelling and grammar

For Lithuanian Leaving Certificate **Ordinary** Level this means that errors in spelling and in certain grammatical elements such as incorrect cases and conjugations are not penalised. However, the answers must be comprehensible for full marks.

Examiner will write MMS Applied on the front of the script.

Spelling and incorrect accents: do not underline words that are misspelt, or which have missing or incorrect accents, even when pronunciation is affected.

Grammar: The grammatical elements which are not to be penalised can be judged by imagining that you are hearing the answer as a recording. Only mistakes that would be picked up when listening should be penalised.

APPENDIX 2

CD SCRIPT

Section A

Segment 1

Mindaugas: Laba diena. Ar čia kelionių agentūra?

Agentūros darbuotoja: Sveiki. Taip. Kuo galiu padėti?

Mindaugas: Rudenį su trimis draugais iš Airijos atvykstu į Lietuvą. Mama rekomendavo su jumis susisiekti.

Agentūros darbuotoja: Malonu. Ar reikia užsakyti lėktuvo bilietus ir viešbutį? O gal suplanuoti kelionę po Lietuvą?

Mindaugas: Bilietus jau turime, bet viešbučio ir kelionės tikrai reikėtų.

Agentūros darbuotoja: Supratau. Kada atvykstate?

Mindaugas: Rugsėjo mėnesį.

Agentūros darbuotoja: Kiek laiko būsite?

Mindaugas: Savaitę. Šeštadienį atskrisime iš Dublino į Kauną ir išvyksime iš ten pat.

Segment 2

Agentūros darbuotoja: Tuomet rekomenduoju pažintinę kelionę: dvi dienos Kaune, o likusios – prie jūros.

Mindaugas: O kas įdomaus Kaune?

Agentūros darbuotoja: Siūlau pradėti nuo Laisvės alėjos. Tai pagrindinė miesto pėsčiųjų gatvė. Viena ilgiausių Europoje, beveik dviejų kilometrų. Be to, turime nuostabų dviračių taką.

Mindaugas: Tikrai?! Mes su draugais labai mėgstame keliauti dviračiais!

Agentūros darbuotoja: Kaip tik turime ekskursiją dviračiais su gidu. Jis parodys įdomiausias vietas ir papasakos miesto istoriją.

Segment 3

Mindaugas: Tvarkoj. O ką veiksime prie jūros?

Agentūros darbuotoja: Siūlau aplankyti nedidelį miestelį – Nidą. Tai viena gražiausių vietų Lietuvoje.

Mindaugas: Skamba gerai. Pats nesu ten buvęs.

Agentūros darbuotoja: Tikrai nesigailėsite! Nidoje unikali gamta – didžiulė smėlio kopą, pušų miškas, saulės laikrodis.

Mindaugas: Gerai. Man viskas tinka.

Agentūros darbuotoja: Tuomet planuokime, kad savaitgalį praleisite Kaune. Užsakysiu viešbutį dviem naktim. Na o pirmadienį autobusas jus nuves į Nidą. Išvyksime 10 valandą nuo Kauno pilies.

Mindaugas: Dėkui. Kiek tai kainuos?

Agentūros darbuotoja: Minutėlę..... Penkis šimtus trisdešimt šešis eurus.

Mindaugas: Gerai.

Agentūros darbuotoja: Tuomet sąskaitos numerį ir kitą informaciją atsiųsiu elektroniniu paštu.

Mindaugas: Puiku. Labai jums ačiū!

Agentūros darbuotoja: Malonu padėti. Iki.

Section B

Segment 1

Ar žinote kur yra vienintelis laikrodžių muziejus Rytų Europoje? Klaipėdoje, miesto centre, Liepų gatvėje. Mūsų muziejuje sužinosite: kas yra laikas, kaip jį pažinti, kaip jį skaičiuoti? Į šiuos klausimus žmonės ieškojo atsakymų nuo seniausių laikų. Aplankę muziejų įsitikinsite, kad skaičiuoti laiką – reiškia jį suprasti. Įvairiose kultūrose laikas buvo aiškinamas skirtingai, o vieninga laiko skaičiavimo sistema atsirado tik devynioliktoje amžiuje.

Segment 2

Vos tik praversite muziejaus duris jus pasitiks laikrodžių tikslėjimas. Muziejuje yra daugiau nei 400 originalių ir retų laikrodžių – saulės, ugnies, vandens, smėlio ir mechaninių laikrodžių. Laikrodžių muziejuje ne tik susipažinsite su laikrodžių istorija, bet ir pamatysite kaip atrodė laikrodininko dirbtuvė. Be to, kiekvienas čia atvykęs, galės nemokamai naudotis audiogidu lietuvių, anglų arba gestų kalbomis.

Segment 3

Muziejaus kieme kviečiame pasivaikščioti po saulės laikrodžių parką. Šiame parke įrengtos aštuonios žaidimų aikštelės. Žaidimai jus nukels į laiko pasaulį. Edukacinių dirbtuvių metu galėsite pasigaminti laikrodį ir suprasti kaip veikia jūsų biologinis laikrodis.

Laukiame jūsų laikrodžių muziejuje kiekvieną savaitės dieną, išskyrus pirmadienį nuo 10 iki 18 valandos.

Section C

Segment 1

Lietuviai visada mėgo ne tik patys sočiai pavalgyti, bet ir svečius pavaišinti. Klausime gyventojų, koks mėgstamiausias jų patiekalas?

Mano vardas – Eglė. Labiausiai mėgstu bulvinius blynus. Galėčiau juos valgyti kiekvieną dieną! Blynai man primena vaikystę, kai vasaras leisdavau pas močiutę kaime. Močiutė blynus kepavo iš šviežių bulvių. Jie būdavo apskrudę ir traškūs. Blynus valgydavome su varškės padažu, su spirgučiais arba su obuoliene.

Segment 2

Aš – Jonas. O ant mano stalo visada rasite varškės sūrio. Sūrį gaminu pats. Varškę sumaišau su druska, grietine, kartais įdedu kmynų arba česnako. Varškės sūrį valgau pusryčiams su juoda duona ir sviestu, o kai noriu ko nors saldaus – suvalgau gabaliuką sūrio su medumi.

Esu Elena. Man pats skaniausias saldumynas yra šakotis. Jo pavadinimas kilęs iš lietuviško žodžio „šaka“, nes pyrago forma primena medį. Šakočius kepė dar mano seneliai. Iš jų ir perėmiau šią tradiciją. Tik iškepti jį labai sunku. Nors darbo ir daug, bet Velykų ir Kalėdų be šakočio neįsivaizduoju.

Section D

Segment 1

Birutė Marija Galdikas – lietuvių ir kanadiečių kilmės antropologė, gamtosaugininkė. Mokslininkė savo gyvenimą paskyrė orangutanų tyrinėjimams bei apsaugai. Šiomet ji lankosi Lietuvoje.

Birute, papasakokite apie savo mokslinę veiką?

Tyrinėju orangutanus. Tai žmoginės beždžionės, kurios pamažu nyksta. 1971 metais Indonezijoje, Borneo saloje įkūriau pirmąjį orangutanų stebėjimo centrą ir ten dirbu iki šiol.

Didžiausias pavojus orangutanams – medžių kirtimas. Šios beždžionės yra priklausomos nuo miško – jos gyvena medžiuose ir valgo jų vaisius. Todėl su vietiniais gyventojais perkame žemes ir sodiname medžius ten, kur gyvena orangutanai.

Segment 2

Ką jums reiškia Lietuva?

Kai buvau maža, lankiau lietuvišką mokyklą. Ten mokiausi apie Lietuvą ir sužinojau, koks svarbus lietuviams yra miškas. Todėl man Lietuva ir reiškia – meilę miškui. Miške su tėvais praleisdavome kiekvieną savaitgalį. Tai jie mane išmokė pažinti medžius, augalus bei grybus. Tai gražiausi vaikystės prisiminimai!

O ko galima pasimokyti iš orangutanų?

Kantrybės. Man labai patinka, kad jie nėra impulsyvūs. Nieko greitai nedaro, apie viską gerai pagalvoja, įvertina situaciją ir tik tada veikia. Be to, orangutanai kaip ir mes – jie irgi pyksta, bijo, myli. Jie panašūs į žmones, todėl man tokie artimi.

Section E

Segment 1

Lietuvos Geležinkeliai aktyviai ruošiasi naujo tarptautinio maršruto Vilnius-Ryga startui. Tiesioginiai traukiniai važiuos kasdien – traukinys iš Vilniaus išvyks ryte, o iš Rygos – po pietų. Bilietus galima įsigyti nuo šiandien, gruodžio 18 dienos. Standartinis traukinio bilietas tarp sostinių kainuos 24 eurus. Klientai galės rinktis keliones ekonomine arba pirma klase.

Segment 2

Negali miegoti – junkis bėgioti! Praėjusį penktadienį Kaune vyko naktinis bėgimas. Organizatoriai sako, kad Lietuvoje labai trūksta bėgimų tiesiog malonumui. Dauguma jų orientuoti į sportinius rezultatus. Gal dėl to į naktinį bėgimą susirinko net virš tūkstančio žmonių! Bėgikai buvo apsirengę ryškiais drabužiais, pasipuošę šviečiančiomis lemputėmis ir bėgo apšviestais takeliais. O dviejų kilometrų rungtyje buvo laukiami ne tik bėgikai, bet ir jų keturkojai augintiniai.

